

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratr[is] Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Secu[n]do p[ro]pter co[m]passio[n]is uecessitatem

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

plicabilis magnitudo ex qua seipm p nob caput est oim honor. Eph. i. Hpm dedit
 Scdo q fuit ad curadū mōrū (obculit, caput supra oem eccliaz q est corp' ipsius
 bum & expugnādū inimicū quenierissim? In corpe qdem naturalitate est colligātia inter caput & mēbra ppter sentimenqz
 Prim' cīm bō peccat p supbiam: gulam tia inter caput & mēbra ppter sentimenqz
 & inobedientia. Volut' em assimilari deo vite qd membra recipiunt a capite q caput
 p scientie sublimitate: gustare fruct' suauitatē: et transgrede dñini pcepti eqzare. nequit caparū malū qn oia, mēbra cōpa/
 Et qm curatio habet fieri p cōtrariū: ido tian' ipsi, iuxta illud. Cū caput sūmū ce
 modus curadū & satifacieudi fuit cōueniē tera mēbra dolēt. Esi contingat hoc mēb
 rū nō sentire malū capit: signū est q est
 rissim' p hūilitatē: austeritatē: & diuine vōluntatē impletione & obedientiā. Phil. q.
 Hūliauit semetipm factus obedies vsc ad mortē. Irē decentissimū fuit vt christ' sua potentia suparet diabolū sicut diabolum asturia sua supauerat hoīem. Vñ Au gust x. de trini. Quid fecit redemptor no pugest dñs Jēsus. Signū est qd nos
 ster captiuatu nro: recēdit ei muscipulam sc̄ crucē: posuitq ibi qslī escā sanguinē suū mus boīe in cordib' nostr' p piām cōpas
 Tertid: q: fuit ad attrahendū humanū gen' efficacissim'. Quid em' efficac' he minē attrahere portuit ad amoē dī q pro eo sustinere crucē patibulū: Ideo dicebat de' Joan. xii. Ego si exaltar' fuerit a terra: oia trahā ad meipm. s.p amorem. He Hugo arra spōse. Ut onderet tibi qd tu te diliigeret: nō nisi moriēdo a morte liberauit: vt nō tñm pietatē impleret bñficiū verūtati charitatis moueret affectum. Ec Greg. li. h. moza. Qñ em' d' posset nobis etiā no moriēdo succurrere: voluit tñ bo minib' moriēdo subuenire. qz vīz nos miseras amaserit: nec vīm sue dilectionis nobis ostēderet: nisi hoc qd a nobis tolleret ad tps ipse sustineret.

Secundo propter cōpas
 stōis necessitatem. Ro. viij. Si en' compa timur vt & siml glificemur. Lopat' at de benus atqz cōdolere chō dño. p nob' mo
 Primo p' (rienti marie ppter tria. per ipsi' patient' sublimitate. Sicut em' d' bñtus Bonau. in qdā opusculo. Lōsi' dera qz: qualis: & qnt' est q. p te pafus ē. Quis vīz vñigenit' dei fili' creator oim creaturez & saluator' oim brōz: dñs ange loz: rex regū: & dñs dñantiz: dñs magis tas: supnefer rex eterne glie. Qualis vīz inocētium': mutissim': nobilissim': amātissim': atqz benignissim'. Quāt' vīz potestim': & etern': atqz imenus: cui' mal' gaudiinis nō est numer'. Ipsi siqdē qui hi: inter ybera mea commorabitur. Vbeq

caput est oim honor. Eph. i. Hpm dedit caput supra oem eccliaz q est corp' ipsius
 In corpe qdem naturalitate est colligātia inter caput & mēbra ppter sentimenqz
 tia inter caput & mēbra ppter sentimenqz
 vite qd membra recipiunt a capite q caput
 nequit caparū malū qn oia, mēbra cōpa/
 tian' ipsi, iuxta illud. Cū caput sūmū ce
 tera mēbra dolēt. Esi contingat hoc mēb
 rū nō sentire malū capit: signū est q est
 membrū mortuū aut paralyticū. Spūalitē
 ecclia est vōx corporis. Ro. iii. xij. Sicut in
 vno corpe multa mēbra habemus: omnia
 aut mēbra non eundez actum habent: ita
 multi vñi corpus sum' in christo: singuli
 aut alter alter mēbra. Hui' p' corporis cas
 tū pugest dñs Jēsus. Signū est qd nos
 sunlus membra mortua p' petm li nō senti
 mus boīe in cordib' nostr' p' piām cōpas
 Tercid: q: fuit ad attrahendū humanū
 gen' efficacissim'. Quid em' efficac' he
 minē attrahere portuit ad amoē dī q pro
 eo sustinere crucē patibulū: Ideo dicebat
 de' Joan. xii. Ego si exaltar' fuerit a ter
 ra: oia trahā ad meipm. s.p amorem. He
 Hugo arra spōse. Ut onderet tibi qd tu
 te diliigeret: nō nisi moriēdo a morte lib
 erauit: vt nō tñm pietatē impleret bñficiū
 verūtati charitatis moueret affectum. Ec
 Greg. li. h. moza. Qñ em' d' posset nobis
 etiā no moriēdo succurrere: voluit tñ bo
 minib' moriēdo subuenire. qz vīz nos mi
 sras amaserit: nec vīm sue dilectionis nobis
 ostēderet: nisi hoc qd a nobis tolleret ad
 tps ipse sustineret.

Hon' ē de corpe q nō dolet cū capite. Idō
 ad hos dolores sentiēdos i nob: nos hor
 taf apl's dicendo. Hoc sentite in yobis qd
 Scdo ppter sui do. (t in chō ielsu.
 loris imensitatez. Chren. j. O vos oēs q
 trāstis p' vīa: attendite & videte si est dolor
 sicut dolor me'. Hmōi aut doloris acerbi
 tas infer' dante deo declarabit euident'
 Tercid: ppter illius passionis causalita
 tē: quia vīz ppter nos passus est. j. Pe. iiij.
 Christus semel pio peccatis nostris mor
 tuus est. Ambrosius super Beati immas
 culati. Noli tantū amittere beneficium o
 homo: ppter ea chō istus dominatōi mor
 tis se subdidit: vt te a iugo dominatiōnis
 eius erueret. Ille suscepit mortis scrutu
 rem: vt tibi tribideret vite eterne liberta
 tem. Dolles domine non tua vulnera: sed
 mea: non tuā morte: sed nostrā in
 firmitatem. Hec ille. Et beatus Augu
 stinus in quo dñm sermonē. Multos fili
 os dei fecit ynicus filius dei: subi fratres
 redēst sanguine suo: probavit p'probah
 tus: redēmis venditus: honoravit iniuria
 tus: ymificauit occisus: fusus ēt languis
 medici et factus est medicamentum fre
 netici. Ut ergo a peccato sanemur: chō
 stum crucifixum meditemur tē. De pa
 sione itaqz domini facere debemus facti
 culum myrrhe. Intra illud Lanticorum
 j. Facticulus myrrhe dilectus meus my
 rrudinis nō est numer'. Ipsi siqdē qui

Ber. de passione domini

ra ante devote sponse ch̄i sunt intellectus
consideras amaritudine passiois ch̄i. vo/
lunt copiaris fascicul⁹ aut myrrhe ē ipsa
passio amarissima. Myrra enim amara ē.
Ad hunc itaque fasciculū compendū si/
dera ut etiam ē q̄s qualis ⁊ quant⁹ est il/
le qui passus est ⁊ q̄s grauis passus est: ⁊
propter quid passus ē q̄s ppter p̄tā n̄a. j.
P. h. P̄tā n̄a ip̄e pulit in corpe suo sup/
lignū q̄ vic̄ penā illoꝝ exolus. Esa. lvi.
Tere languores n̄os ip̄e tult⁹ ⁊ dolores
nos ip̄e portauit.

Tertio sentire debem⁹ in
nobis dolores ch̄i ppter recordatiōis vi/
litatē. Thren. iij. Recordare paupertatis
mee ⁊ transmigrationis ⁊ absinthij ⁊ fel/
lis. Est aut̄ triplex p̄cipia vultus hm̄oi
recordationis. **Prima ē p̄tis tribulati/
onis alleviatio. Ber.** Quid ē q̄d tibi sua/
ue non videſſi collegeris ⁊ memoratus fue/
ris amaritudines salvatoris. In figura hu/
ius aq̄ fluui marath q̄ amarissime erat p/
lignū ibi a morte appositū in dulcedinem
verteſſunt. vt b̄ Epo. xv. **Sedā ē devo/
tionis adq̄satio. Unū cū q̄s est aridus hu/
more devotionis carens recurrit ad passi/
onē dñi. Ut inde hauriat devotionis dulce
dñe. Esa. xiij. Hauriter aq̄s in gaudio d/
fontibꝫ vulneribꝫ salvatoris. Aug. lib. d
pgini. Inspicit vulnera pendet: sangu/
ne moriens p̄cūm redimenti / cicatrices
resurgent / caput h̄z inclinatū ad osculan/
dū. cor apertū ad diligendū. brachia exten/
sa ad amplexandū. totū corporis expostum
ad redimēdū. Hec c̄tra sint cogitate. Hec
in stabyla cordis appenditeꝝ: ut yobis fi/
gaſ in eride q̄ totus p̄yobis fixus est i cru/
ce. Hec ille. **Tertia ē meritiorie adq̄s/
tiois cumulatio. Unū dicit Alber. magn⁹**
Simplex recordatio passiois ch̄i magis
valer q̄ si retinaret q̄s in pane ⁊ aq̄ vel li/
quidie virges et flagellis cederet vscq̄ ad
effusione sanguinis vel si q̄tidie legeret in/
tegrū psalteriu. Chrys. Nulla res ē q̄ ma/
gis ad salutē homin p̄tineat: q̄ mors ch̄i.
Qis em̄ salutē homin in ch̄i morte posita ē
Unde sumi deb̄z salubre documentū. q̄ hi
q̄ negligēt virerūt: recuperare debēt ne/
electū et vulneribꝫ dñi: dicētes cū Berni.
Scio q̄ merita mea mūbi non sufficiunt sed**

fident q̄d ex me misi deest usurpo evul/
neribꝫ dñi mē. Et ppter ea dicit Chrys. Nō
est aliud ppter q̄d magis agere dēo grās
debeam⁹: ppter mortē eius. Idcirco bñ
dicit Berni. q̄ ch̄ianī q̄tidiana lectio de/
bet esse passionis ch̄i medicatio. Unde ⁊
ad hoc nos horat̄ paulus dī. Hoc sentire
in yobis r̄t. Ut igit̄ suenienti ordine do/
minice passionis dolores st̄emplum⁹ et
passionis historiā notande sunt septē p̄nct
pales considerationes: quibus devote con/
templatis sentire poterimus in nobis q̄d
⁊ in ch̄io iſu.

Priā ē consideratio affectuose oblationis.
**Secunda est consideratio iniuriose cō/
prehensionis.**
**Tertia est consideratio ignominiose re/
probationis.**
**Quarta est consideratio facinorose ius/
dicationis.**
**Vinta est consideratio dolorose cru/
cifixionis.**
Sexta ē consideratio gratioſe lectionis
transmutationis.
**Septima est consideratio miraculoſe ob/
lationis. vīz q̄s voluntario affectu**
scipm̄ p̄ nobis morti obtulit dñs iſus.
Esa. liij. Oblatus est q̄ ip̄e voluit. Sun/
tū aut̄ septē ligna declarativa hm̄oi volunta/
rie oblationis.

Primū ē signū legal p̄figurationis.
Scđm̄ ē signū p̄pheral p̄conizationis.
Tertiū ē signū p̄sonal denuciationsis.
Quartū ē signū sacramental institutiōis.
Quintū ē signū local aggreſſiōis.
Sextū ē signū cordialis oroniſis.
Septimū ē signū realis expositionis.
**Idimū igit̄ est signū lega/
lis p̄figurations. Voluit enim dñs morte
suā ⁊ passionē in veteri lege multipli p̄fig/
gurari ut sic obderet q̄m voluntarie passu/
rus erat p̄ nobis: q̄ passionē suā longo aſ/
tre q̄ pateres multis figuris p̄monstrauit
Sunt aut̄ hm̄oi figure precipue in triplici
differētia. **Primo em̄ qdā declaratiō ob/
lationis obedientiā. sic figura de Isaac qui**
voluntarie portauit sup h̄eros suo s ligna**